

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.11.2019 r.
COM(2019) 608 final

Zalecenie

DECYZJA RADY

w sprawie aktualizacji wytycznych negocjacyjnych dotyczących negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym (UPG) z państwami i regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W latach 2002–2014 UE negocjowała umowy o partnerstwie gospodarczym (UPG) z państwami i regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP). UE prowadziła te negocjacje na podstawie szeroko zakrojonego mandatu i wytycznych negocjacyjnych wydanych przez Radę w dniu 12 czerwca 2002 r. (9930/02).

Jednak z uwagi na szereg okoliczności, w tym ograniczenia zdolności po stronie partnera, zawarte i wdrożone umowy obejmują obecnie głównie handel towarami. Inne obszary (takie jak usługi, inwestycje i kwestie związane z handlem) nie zostały uwzględnione w tych umowach, ale zostały wyraźnie wymienione do celów przyszłego przeglądu w klauzulach *rendez-vous*. Sytuacja ta oznacza, że obecne UPG nie są w pełni dostosowane do realiów handlowych w XXI wieku oraz interesów zarówno UE, jak i zainteresowanych krajów partnerskich. Możliwe jest zatem, że w najbliższych latach pojawi się zainteresowanie „pogłębieniem” tych umów w celu uwzględnienia między innymi usług, inwestycji, handlu i zrównoważonego rozwoju, praw własności intelektualnej, polityki konkurencji i zamówień publicznych.

Do tej pory 31 państw należących do grupy państw i regionów AKP wdraża siedem różnych UPG.

Wśród nich pięć państw, które obecnie wdrażają przejściową UPG w regionie Afryki Wschodniej i Południowej (Mauritius, Madagaskar, Seszele, Zimbabwe, a od niedawna Komory), złożyło wniosek o rozpoczęcie negocjacji na podstawie klauzuli *rendez-vous*. Ich celem jest wypracowanie kompleksowej umowy, która pomoże tym państwom w wykorzystaniu możliwości związanych z globalnymi łańcuchami wartości. Negocjacje w sprawie takiej kompleksowej umowy rozpoczęły się w dniu 2 października 2019 r. na Mauritiusie.

Przyszłe negocjacje z państwami i regionami AKP, w tym z państwami regionu Afryki Wschodniej i Południowej, byłyby prowadzone na podstawie istniejących wytycznych negocjacyjnych opracowanych przez Radę w 2002 r. i towarzyszących wydanemu przez Radę upoważnieniu do rozpoczęcia negocjacji. Istniejące wytyczne z 2002 r. mają charakter kompleksowy i obejmują prawie wszystkie obszary związane z handlem. Są one jednak obecnie częściowo nieaktualne pod względem brzmienia i brakuje im spójności z ostatnimi inicjatywami i priorytetami polityki UE wynikającymi ze zmian w handlu na całym świecie, takimi jak wzmocnienie naszej polityki handlowej i polityki zrównoważonego rozwoju.

W związku z tym Rada zwróciła się o aktualizację wytycznych negocjacyjnych przyjętych w 2002 r. mającą na celu dostosowanie brzmienia i treści tych wytycznych do ostatnich zmian sytuacji oraz polityki w dziedzinach związanych z handlem, w szczególności do komunikatu Komisji zatytułowanego „Handel z korzyścią dla wszystkich” z 2015 r., ale również do Agendy 2030 z jej głównymi siedemnastoma celami w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz do porozumienia paryskiego w sprawie przeciwdziałania zmianie klimatu przyjętego przez społeczność międzynarodową w 2015 r.

Niniejsza inicjatywa stanowi zatem wkład we wdrażanie komunikatu zatytułowanego „Handel z korzyścią dla wszystkich”, z uwzględnieniem trwających negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie po wygaśnięciu umowy z Kotonu. Jej istotnymi elementami są Sojusz Afryka-Europa na rzecz zrównoważonych inwestycji i tworzenia miejsc pracy, zainicjowany przez przewodniczącego Komisji we wrześniu 2018 r., oraz Plan inwestycji zewnętrznych.

Bezpośrednim celem tej inicjatywy jest zapewnienie Komisji aktualnych wytycznych negocjacyjnych dotyczących umów o partnerstwie gospodarczym z państwami i regionami AKP, które to wytyczne byłyby zgodne z obecnymi praktykami negocjacyjnymi UE, oraz zagwarantowanie, że wszelkie przyszłe negocjacje z państwami i regionami AKP będą stanowiły odpowiedź na bieżące wyzwania handlowe.

Celem ogólnym jest negocjowanie aktualnych i nowoczesnych umów handlowych z państwami i regionami AKP, które przyczynią się do zwiększenia wymiany handlowej i inwestycji oraz będą wspierać te państwa w ich integracji z gospodarką światową.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Powyższe cele są w pełni spójne z Traktatem o Unii Europejskiej (TUE), który stanowi, że UE powinna zachęcać wszystkie kraje do integracji w ramach gospodarki światowej, między innymi przez stopniowe znoszenie ograniczeń w handlu międzynarodowym¹.

Cele te są również w pełni zgodne z celami umowy z Kotonu i ogólnymi zasadami, które umowa ta promuje.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Powyższe cele są spójne z innymi obszarami polityki UE.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 3 i 4 TFUE.

Zgodnie z art. 207 ust. 4 w przypadku negocjowania i zawierania umów, o których mowa w art. 207 ust. 3, Rada stanowi większością kwalifikowaną.

Na podstawie art. 218 ust. 3 TFUE Komisja przedstawia zalecenia Radzie, która przyjmuje decyzję upoważniającą do podjęcia negocjacji.

Art. 218 ust. 4 TFUE stanowi, że Rada może kierować wytyczne do negocjatora oraz wyznaczyć specjalny komitet, w konsultacji z którym należy prowadzić negocjacje.

Jeżeli chodzi o negocjacje dotyczące UPG, Rada upoważniła już Komisję do podjęcia negocjacji i wydała w tym względzie wytyczne dla Komisji w 2002 r. Aktualizacja wytycznych negocjacyjnych jest jednak konieczna, aby dokładniej ukierunkować nowe negocjacje w świetle niedawnych inicjatyw i priorytetów politycznych UE, w związku z rozwojem handlu na całym świecie. Oznacza to między innymi, że wytyczne będą musiały odzwierciedlać obecne ambicje UE w zakresie włączania do jej umów reguł i zasad dotyczących pracy i środowiska uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym, w tym odniesień do Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i porozumienia paryskiego w celu przeciwdziałania zmianie klimatu. Istniejące wytyczne nie odzwierciedlają również potrzeby wprowadzenia postanowień dotyczących skutecznego wdrażania i monitorowania tych reguł, a także mechanizmu rozwiązywania wszelkich sporów między stronami w tej dziedzinie.

W związku z tym Komisja zaleca Radzie przyjęcie decyzji na podstawie art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 3 i 4 TFUE.

¹ Art. 21 ust. 2 lit. e) TUE.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Wspólna polityka handlowa jest obszarem wyłącznych kompetencji UE na mocy art. 3 TFUE. W związku z tym zasada pomocniczości nie ma zastosowania (art. 5 ust. 3 TUE).

- **Proporcjonalność**

Zalecenie Komisji jest zgodne z zasadą proporcjonalności.

- **Wybór instrumentu**

Decyzja Rady Unii Europejskiej w sprawie aktualizacji wytycznych negocjacyjnych dotyczących negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym (UPG) z państwami i regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP).

3. **WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW**

- **Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Sekcja w sprawie oceny *ex post* dotyczącej wdrożenia obecnej przejściowej UPG z państwami regionu Afryki Wschodniej i Południowej zostanie włączona do przyszłej oceny wpływu na zrównoważony rozwój.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie przewiduje się szczegółowych konsultacji z obywatelami i zainteresowanymi stronami, ponieważ aktualizacja brzmienia tekstu jest ograniczona.

Komisja skonsultuje się jednak z obywatelami i zainteresowanymi stronami w sprawie poszczególnych negocjacji, które mogą zostać przeprowadzone w przyszłości na podstawie zaktualizowanych wytycznych negocjacyjnych.

W szczególności, w związku ze zbliżającymi się negocjacjami z państwami Afryki Wschodniej i Południowej będącymi sygnatariuszami umowy o partnerstwie gospodarczym, rozpoczęta zostanie ocena wpływu na zrównoważony rozwój w celu przeprowadzenia szerokich konsultacji z obywatelami i zainteresowanymi stronami, zarówno w UE, jak i w regionie Afryki Wschodniej i Południowej, na temat potencjalnego wpływu nowych kwestii handlowych, które mają zostać włączone do umowy. Wstępne rozmowy rozpoczęły się w październiku 2019 r., a ocena wpływu na zrównoważony rozwój będzie prowadzona równoległe z negocjacjami w celu usprawnienia tego procesu.

Ocena wpływu na zrównoważony rozwój jest platformą systematycznego dialogu między zainteresowanymi stronami i negocjatorami handlowymi odbywającego się w drodze pogłębionych konsultacji, w których uczestniczyć mogą wszystkie zainteresowane strony.

Główne zainteresowane strony, z którymi należy się konsultować w ramach oceny wpływu na zrównoważony rozwój, to sektor publiczny, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni i środowiska akademickie.

Poza umową o partnerstwie gospodarczym między UE i państwami regionu Afryki Wschodniej i Południowej na obecnym etapie nie planuje się żadnych dalszych negocjacji w celu pogłębienia lub rozszerzenia innych istniejących umów o partnerstwie gospodarczym. Każdemu takiemu przedsięwzięciu towarzyszyć będzie ocena potencjalnych skutków dotyczących regionu i kraju oraz kompleksowe konsultacje z zainteresowanymi stronami.

Komisja regularnie konsultuje się również z zainteresowanymi stronami, między innymi w ramach grupy ekspertów ds. umów handlowych² oraz dialogu ze społeczeństwem obywatelskim³.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Na obecnym etapie nie jest wymagana ocena skutków, ponieważ negocjacje umów o partnerstwie gospodarczym z państwami i regionami AKP opierają się na istniejącym upoważnieniu Komisji wydanym przez Radę w 2002 r. Treść negocjacji nie stanowi nowego obszaru polityki; są one kontynuacją negocjacji, które toczą się od wielu lat.

Ponadto oceny skutków *ex ante* dokonuje się zazwyczaj tylko wtedy, gdy istnieje potrzeba wsparcia decyzji o rozpoczęciu lub nieprzewodzeniu negocjacji z niektórymi partnerami handlowymi, tj. zanim Rada wyrazi zgodę na rozpoczęcie negocjacji. W tym przypadku Rada potwierdziła już, że nie ma potrzeby wydawania nowego upoważnienia na pogłębienie negocjacji z państwami regionu Afryki Wschodniej i Południowej.

Ponieważ zakres zmian obecnych wytycznych negocjacyjnych jest ograniczony, skutki nie powinny być istotne.

Jak wspomniano w sekcji dotyczącej konsultacji z zainteresowanymi stronami, Komisja Europejska planuje przeprowadzenie oceny wpływu na zrównoważony rozwój w odniesieniu do negocjacji z państwami regionu Afryki Wschodniej i Południowej, które rozpoczną się w 2020 r. Ocena wpływu będzie zawierać sekcję dotyczącą oceny *ex post* w sprawie wdrażania aktualnej UPG. Zapewni to UE ocenę skutków, której zakres wykracza poza obszar klasycznych ocen wpływu na zrównoważony rozwój. To samo podejście może mieć zastosowanie w przypadku wszelkich przyszłych negocjacji dotyczących pogłębienia innych istniejących UPG.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy.

- **Prawa podstawowe**

Inicjatywa jest w pełni zgodna z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z jej art. 8 dotyczącym ochrony danych osobowych.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Inicjatywa nie ma wpływu na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Nie dotyczy.

² <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

³ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Nie dotyczy.

Zalecenie

DECYZJA RADY

w sprawie aktualizacji wytycznych negocjacyjnych dotyczących negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym (UPG) z państwami i regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 3 i 4,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 12 czerwca 2002 r. Rady Unii Europejskiej przyjęła wytyczne negocjacyjne dotyczące negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym (UPG) z państwami i regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP).
- (2) UPG zawarte z państwami i regionami AKP obejmują klauzule *rendez-vous* dotyczące przyszłego przeglądu tych umów.
- (3) Aktualizacja wytycznych negocjacyjnych jest niezbędna do lepszego ukierunkowania nowych negocjacji w świetle niedawnych inicjatyw i priorytetów politycznych UE, w związku z rozwojem handlu na całym świecie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł

Wytyczne negocjacyjne skierowane do Komisji w sprawie negocjacji dotyczących umów o partnerstwie gospodarczym (UPG) z państwami i regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) zostają zmienione zgodnie z załącznikiem.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*